

Stabil izotópokkal az élelmiszerhamisítás nyomában

Új lehetőségek az élelmiszerek integritásának és földrajzi eredetének ellenőrzésére

Horváth B., Psomiadis P., Koger C., Zisi N., Bodiselitsch B.

- Ausztria első kommerciális stabil izotóp laboratóriuma
- Székhely: Neutal (Sopronújlak, Burgenland)
- Alapítva: 2012-ben, 2014-től akkreditált (ISO 17025)
- 13 munkatárs

Technologiezentrum Mittelburgenland
Werner von Siemens Straße 1
A-7343 Neutal
AUSTRIA

Deklarációnak megfelelő az áru?

- Makón termett-e a makói hagyma?
- Autentikus-e a méz vagy cukorsziruppal dúsították, esetleg kínai mézzel keverték?
- Szőlőből készült-e a bor vagy cukorral javították-e?
- Pezsgő vagy habzó bor?
- A frissen préselt gyümölcsle tényleg frissen préselt vagy koncentrátumból hígítottak?
- Bourbon vaníliával ízesített fagylaltban valódi vanília van vagy szintetikus?

A tíz leggyakrabban hamisított élelmiszer az USA-ban

LEGEND:

Food Product

Number of cases reported in the USP

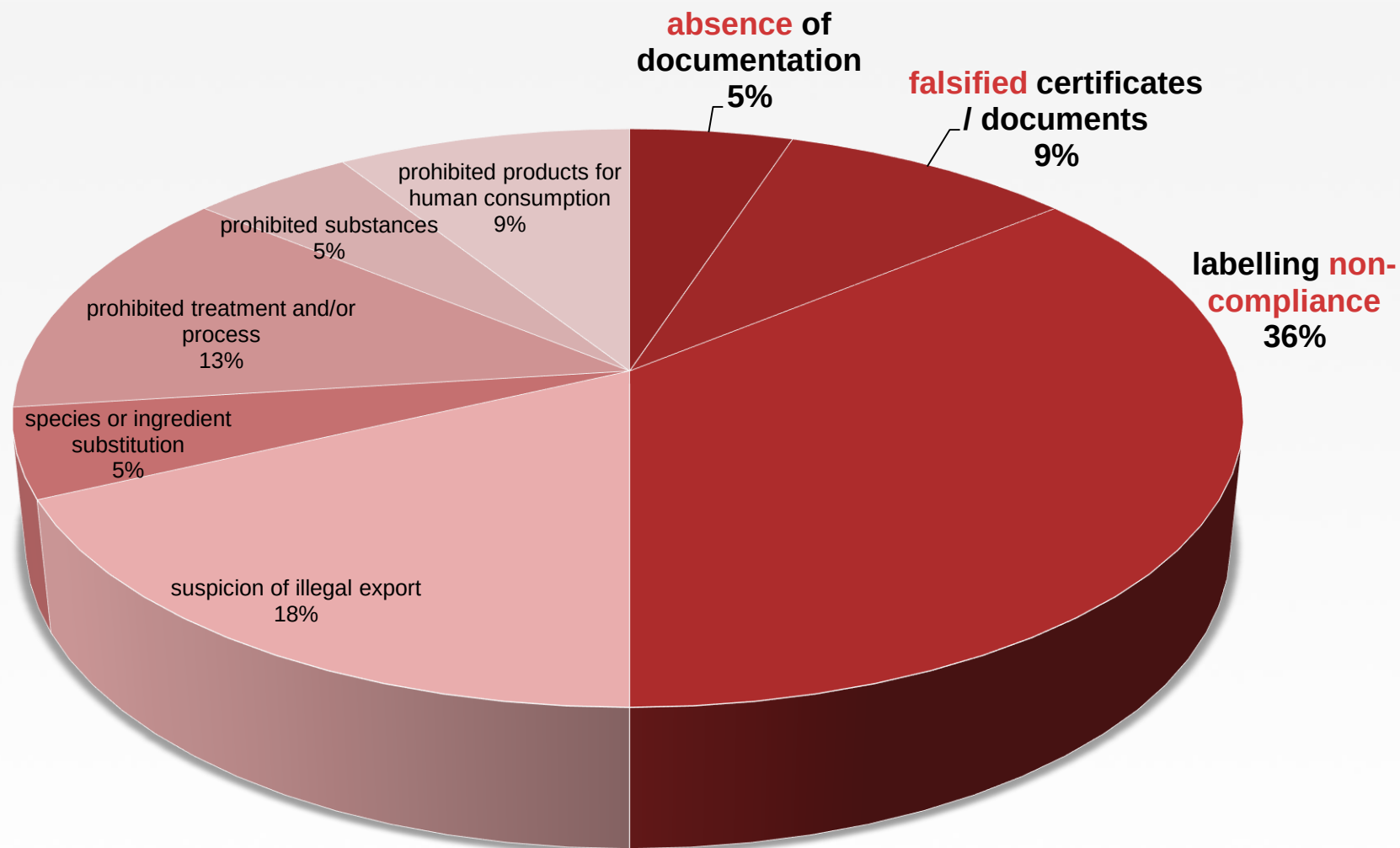
REPEAT VICTIMS

Below are the top 10 most fraudulent foods, as well as the ingredients they are commonly replaced or diluted with.

SOURCE: U.S. PHARMACOPEIAL CONVENTION

Food Fraud Network Report 2015 (EU)

n = 108

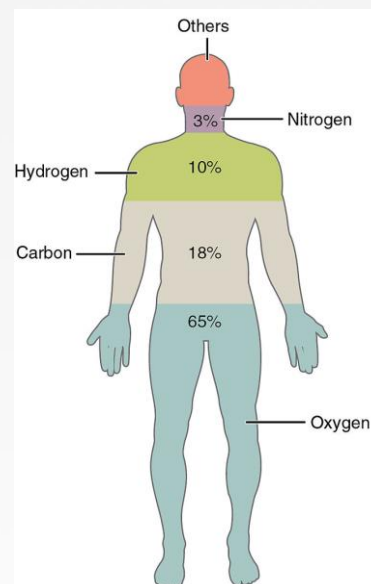
Reprezentatív kutatás* (Nébih, 2015):

- A vásárlók 82 % -a odafigyel arra, hogy magyar termékeket vásároljon.
- A válaszadók 56 %-a minden vásárlásnál megnézi, honnan származik az adott termék.

*Megjelent az Élelmiszervizsgálati Közleményekben, szemlélzte: Napi.hu

Stabil izotópok

¹ H 1.00782 99.9885%	² H 2.0141 0.0115%	³ H t _{1/2} = 13.3 J	
¹² C 12.0000 98.93%	¹³ C 13.0033 1.107%	¹⁴ C t _{1/2} = 5730 J	
¹⁴ N 14.0031 99.632%	¹⁵ N 15.0001 0.368%		
¹⁶ O 15.9949 98.93%	¹⁷ O 16.9991 0.038%	¹⁸ O 17.9991 0.205%	
³² S 31.97207 94.39%	³³ S 32.97146 0.76%	³⁴ S 33.96787 4.29%	³⁶ S 35.96708 0.02%

70 kg

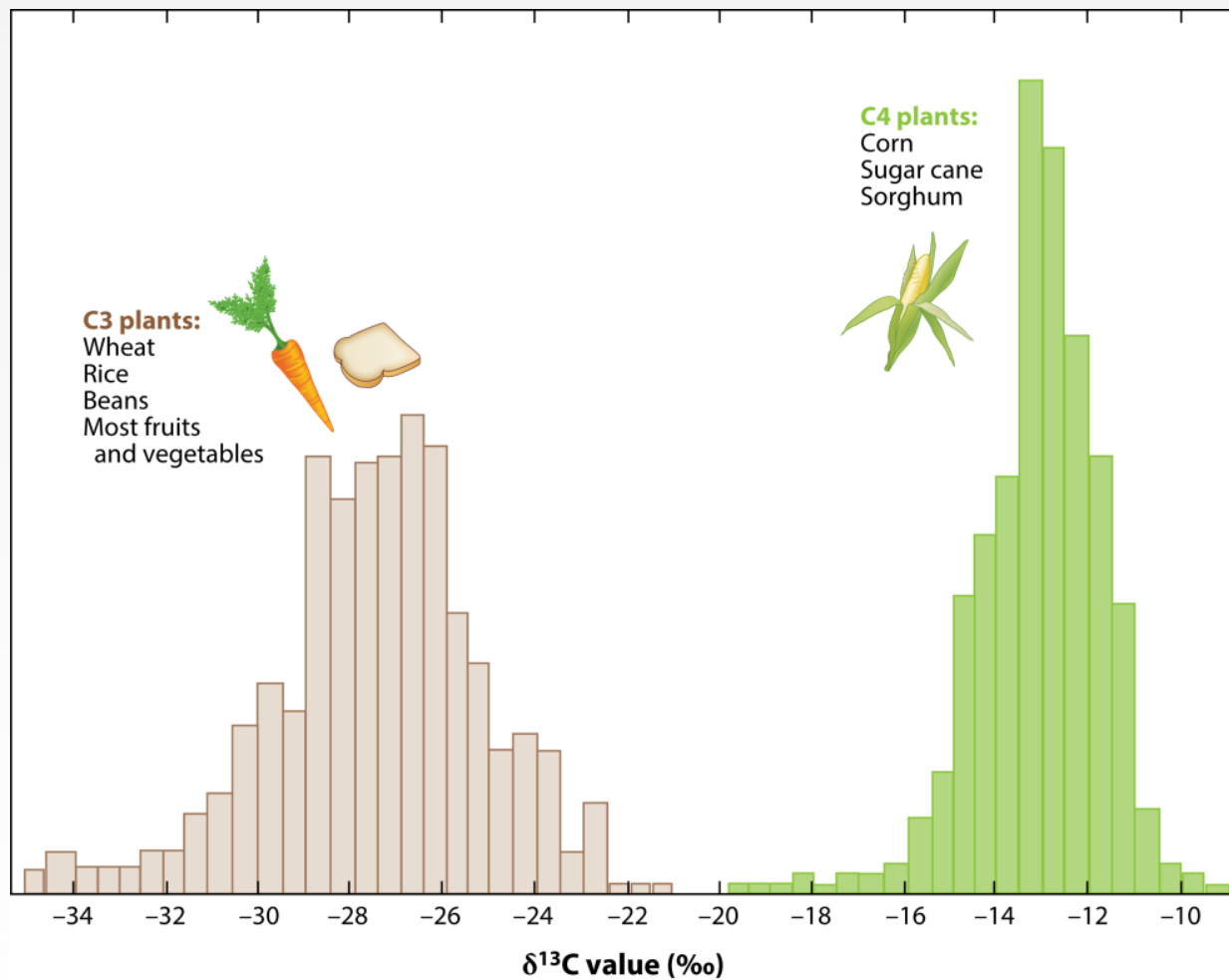
~ 12,5 kg szén

~140 g ^{13}C

$$\delta^{13}\text{C}_{\text{VPDB}} = \frac{\frac{^{13}\text{C}}{^{12}\text{C}}_{\text{sample}} - \frac{^{13}\text{C}}{^{12}\text{C}}_{\text{VPDB}}}{\frac{^{13}\text{C}}{^{12}\text{C}}_{\text{VPDB}}} \times 1000$$

‰, mUr

Szénizotópok - biokémia

O'Brien, 2015

Környezet hatása az izotóparányokra

$\delta^2\text{H}$, $\delta^{18}\text{O}$

$\delta^{13}\text{C}$

$\delta^{15}\text{N}$

$\delta^{34}\text{S}$

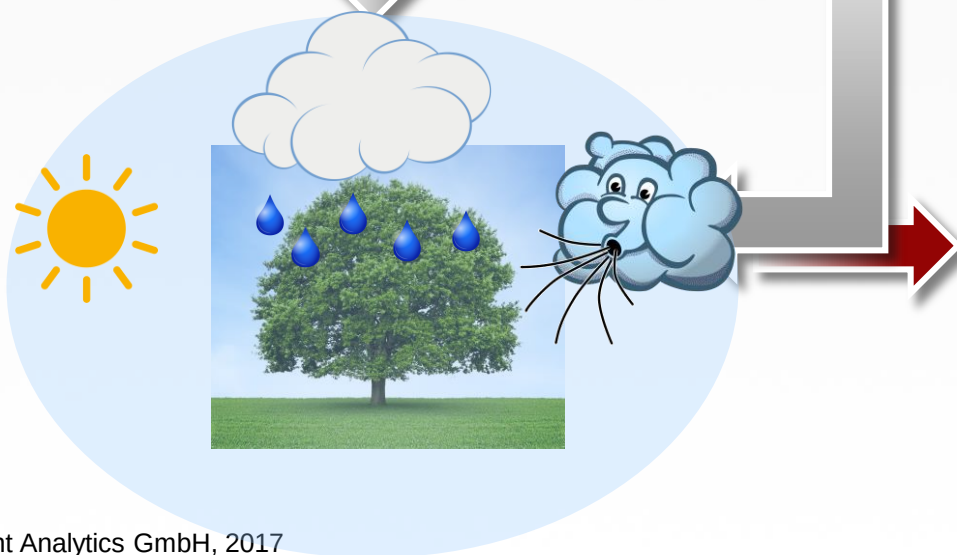

csapadék,
talajvíz

CO_2 forrás

(mű)trágya
talaj

geológia,
műtrágya,
tenger

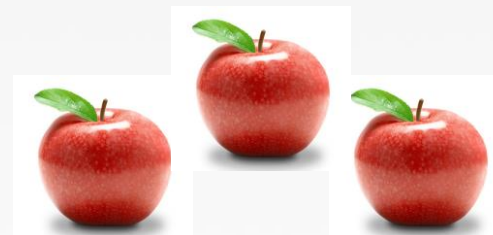

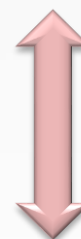
A földrajzi eredet analitikai ellenőrzése

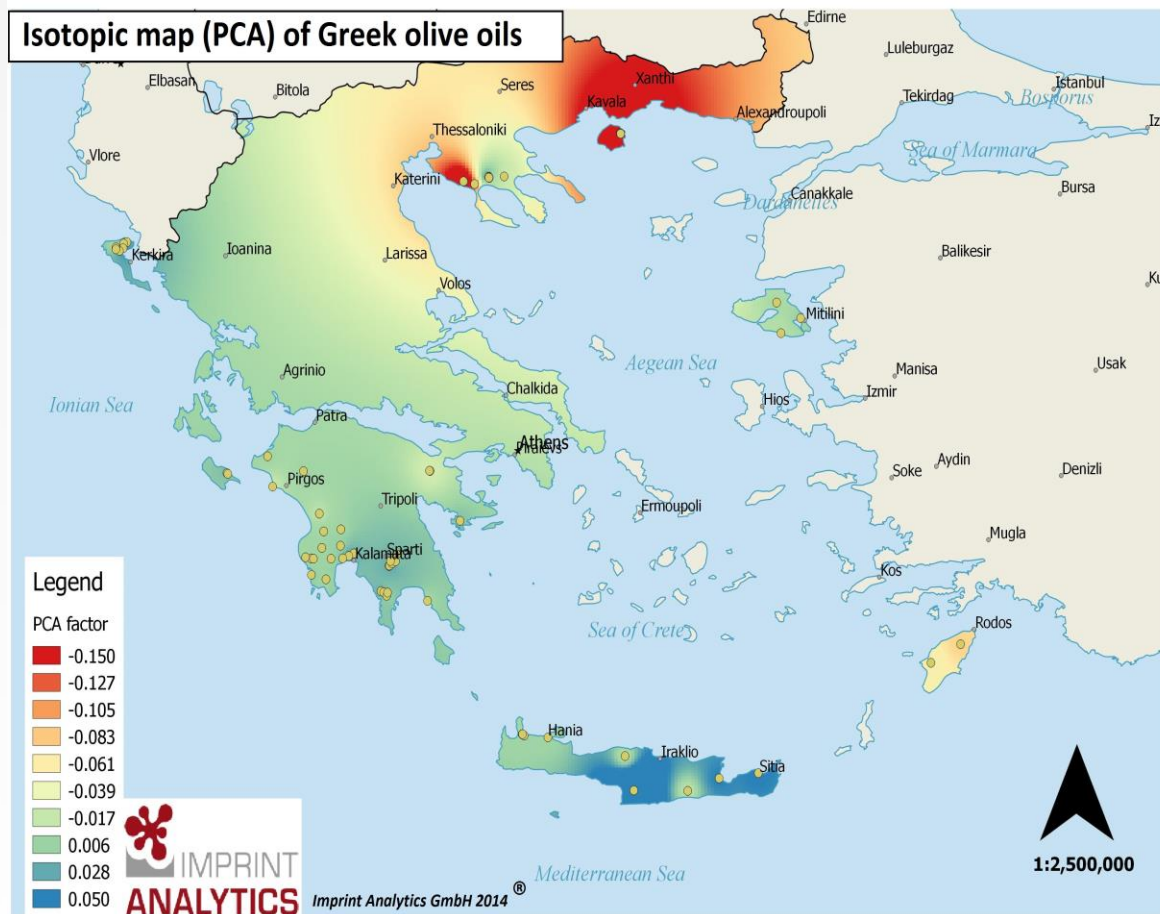
ADATBANKrendszer

Adatbázis
Régió, ország

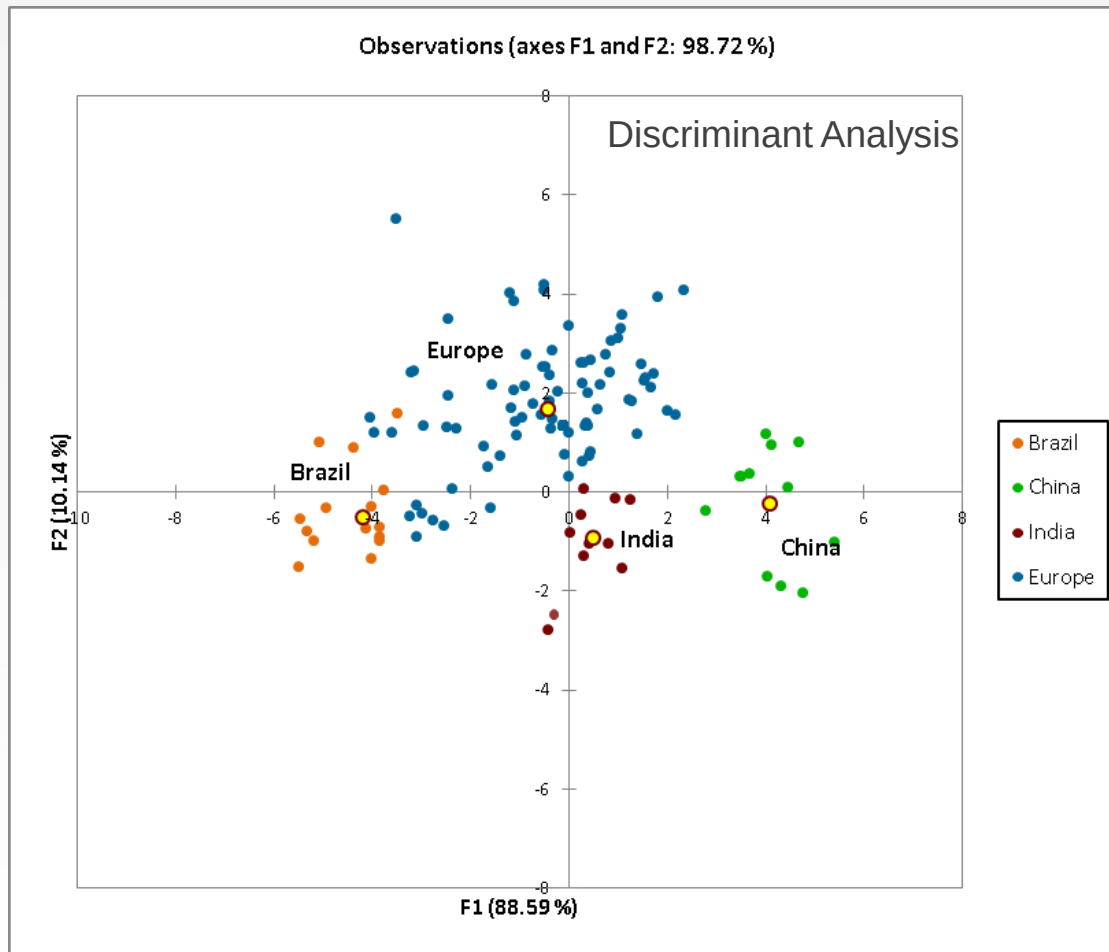

Ismeretlen minta

Adatbank

- rengeteg adat
- évente frissíteni kell
- elsősorban hatóságok, vagy nagyobb egyesületek eszköze

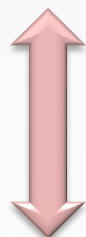

REFERENCIAMINTA (RSS)

Referencia minta
termelő

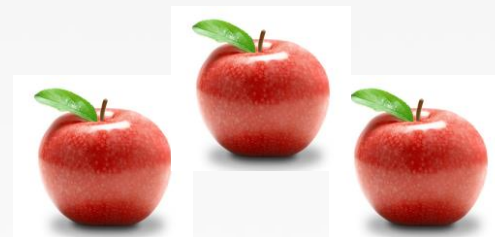
specifikus

Kontroll minta

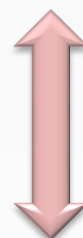

ADATBANKRendszer

Adatbázis
Régió, ország

általános

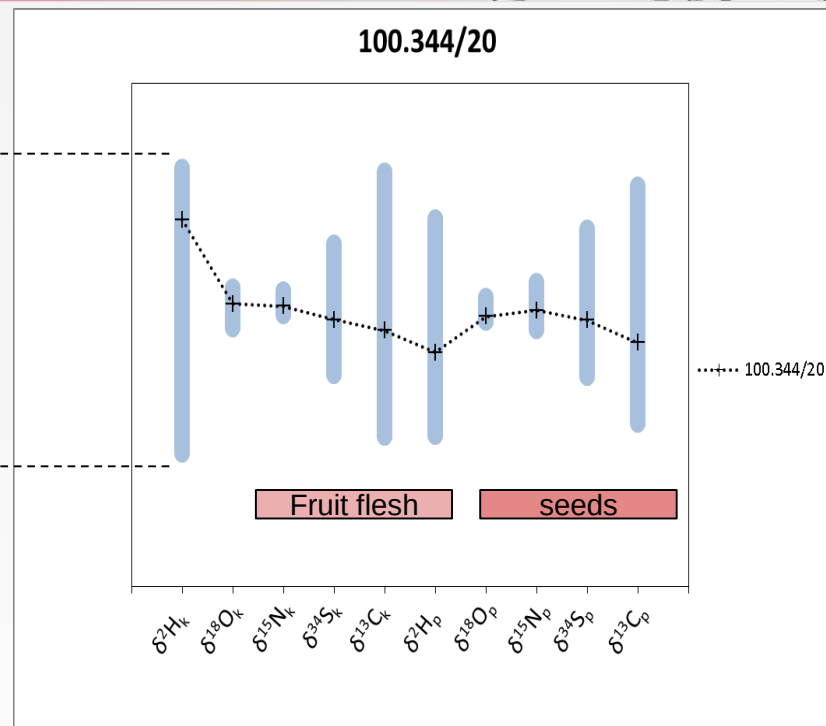
Ismeretlen minta

Conf. Interval (95%)
Reference sample –
multi-component
Isotope fingerprint of the
control sample

Referenciaminta

- 1:1 hasonlítás
- Megfizethető egyedi felhasználóknak
- A releváns kérdésre válaszol
- False negative % ?
- Ha nem onnan, akkor honnan?
- Kis darabokból összáll az egész

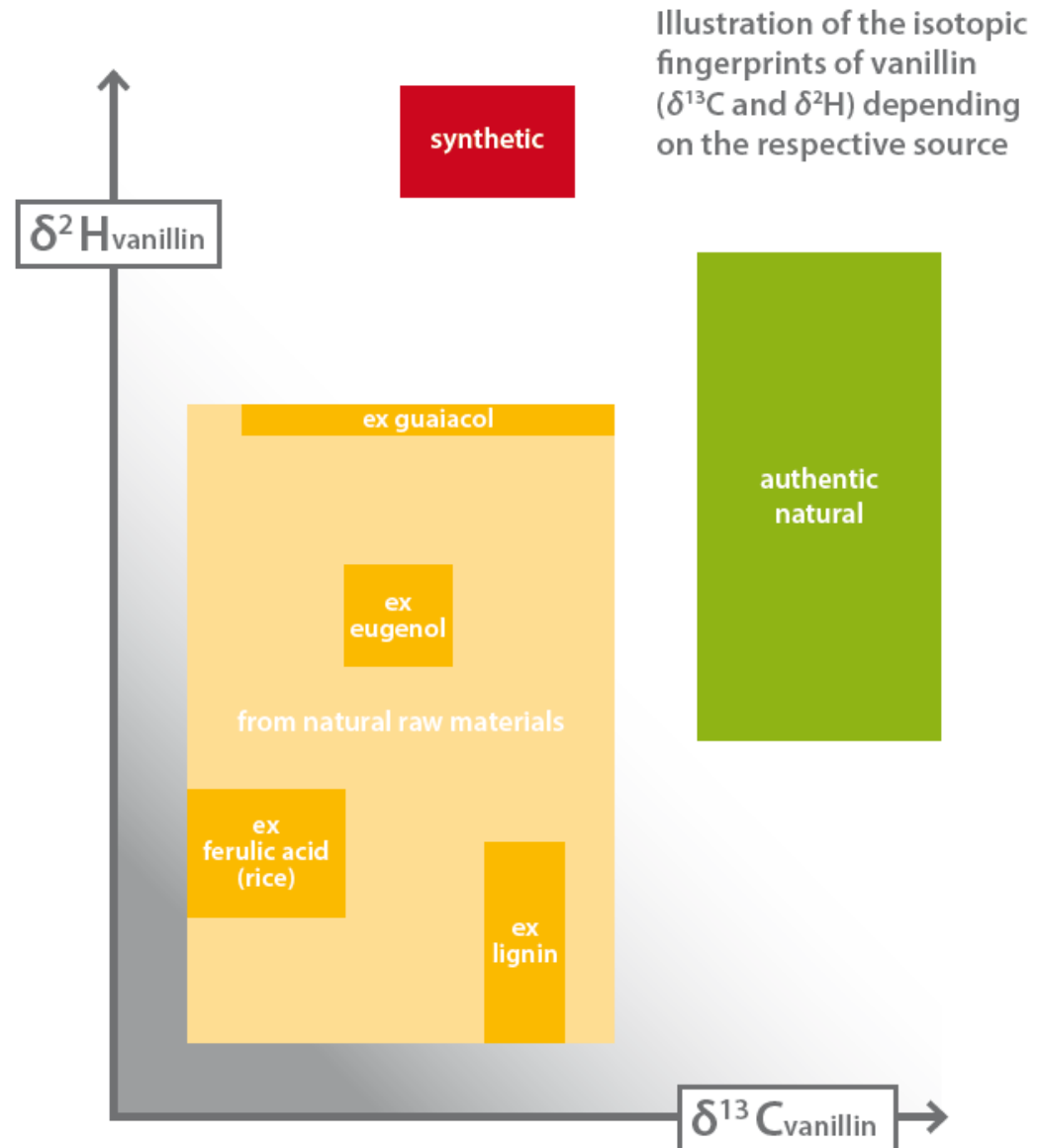
- **Autenticitás ellenőrzése:**
természetes, természetazonos és szintetikus*
- **Additívok kimutatása**
(ízanyagok, pigmentek, savak, olajok)

*vanillin, koffein, mogyoró, mandula, kurkuma, etc.

A módszer előnyei

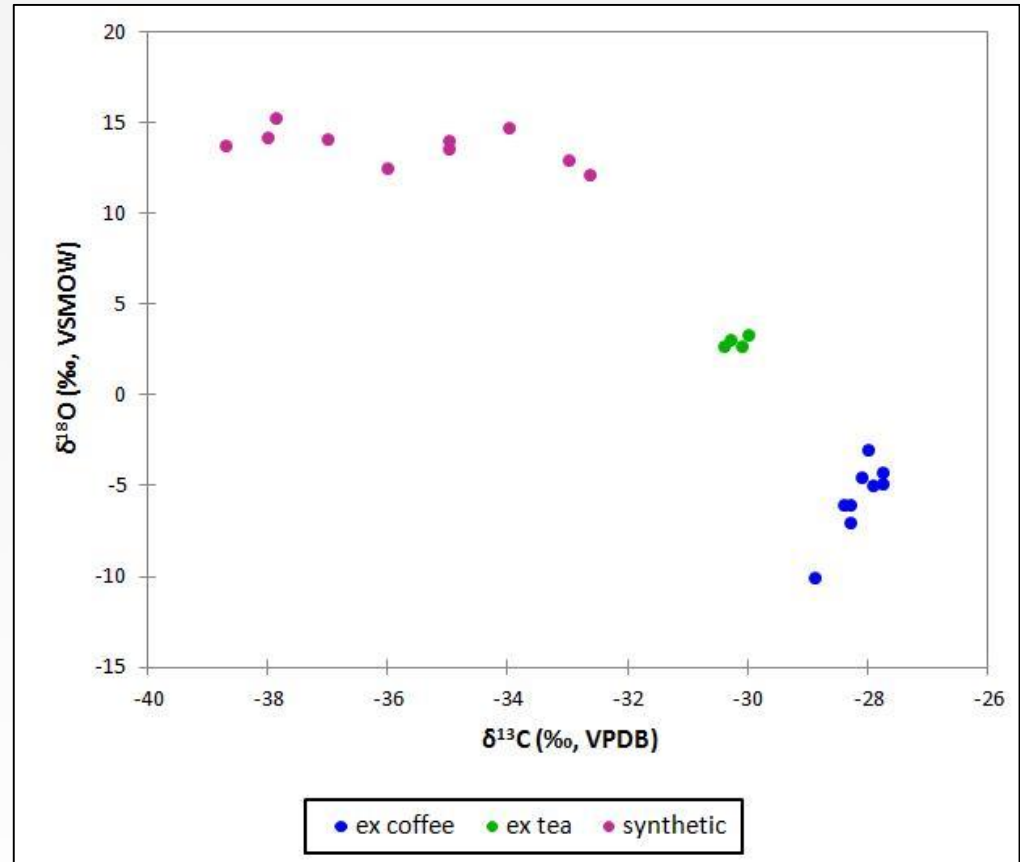
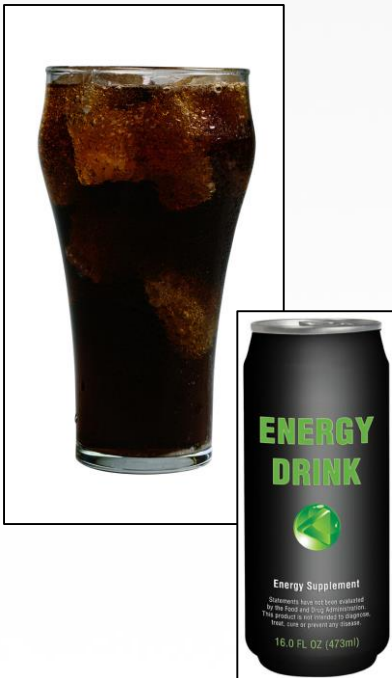
- Szemi-szintetikus eredet megkülönböztetése
- Gyors
- Késztermékekből is
- Relatív olcsó
- Geográfiai eredet

2D-isotope fingerprinting

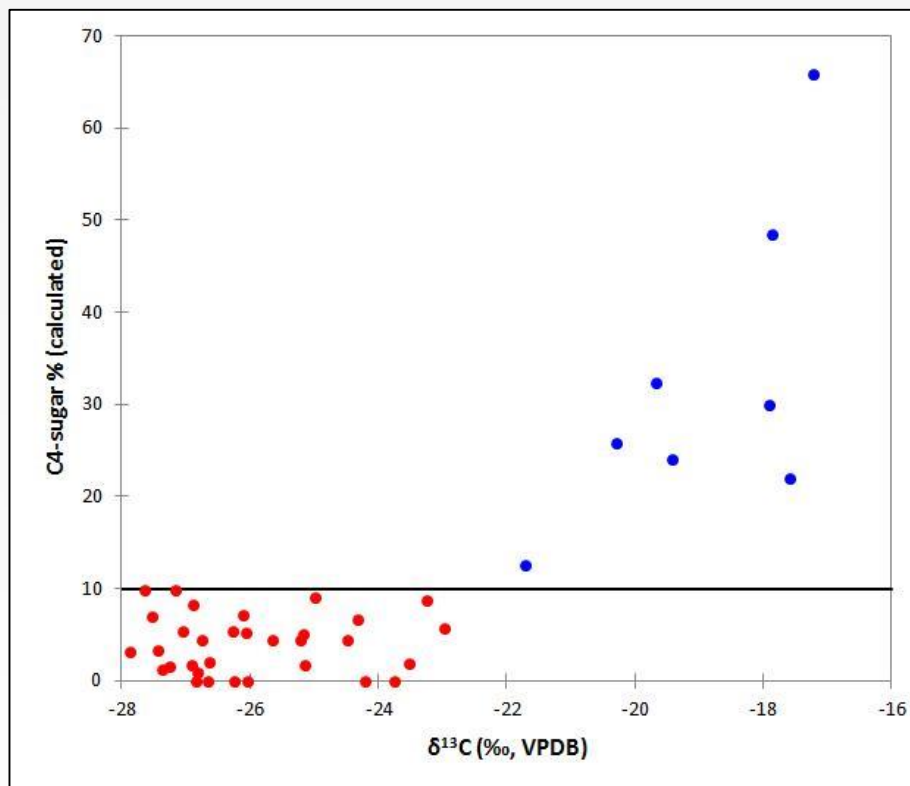
- $\delta^{18}\text{O}$ és $\delta^{13}\text{C}$
- Potenciálisan $\delta^2\text{H}$, $\delta^{15}\text{N}$

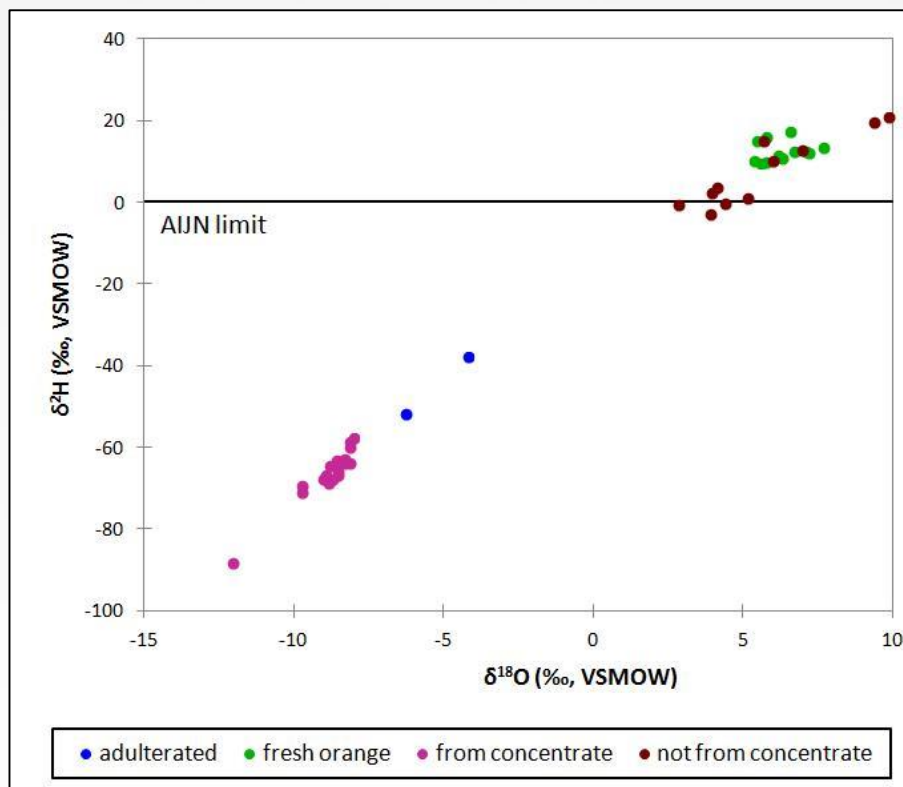
- **Gyümölcs: direkt vagy koncentrátumból hígított?**
- **Hozzáadott cukor**
- **Borhamisítás: vizezés**
- **Kukoricadara a sörben**
- **Pezsgő vagy habzó bor?**

Hozzáadott cukor gyümölcslében

ENV 12140 (^{13}C -sugar)

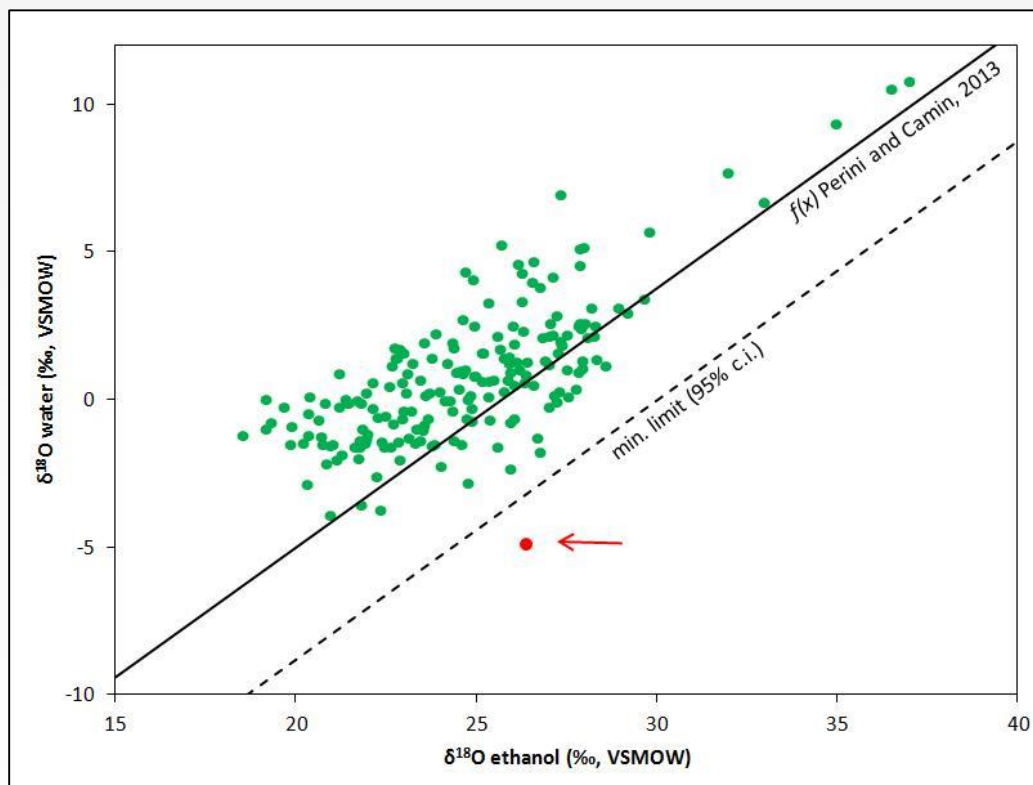
Frissen préselt vagy hígított?

ENV 12141 (^{18}O -water)

ENV 12142 (^2H -water)

Borvizezés

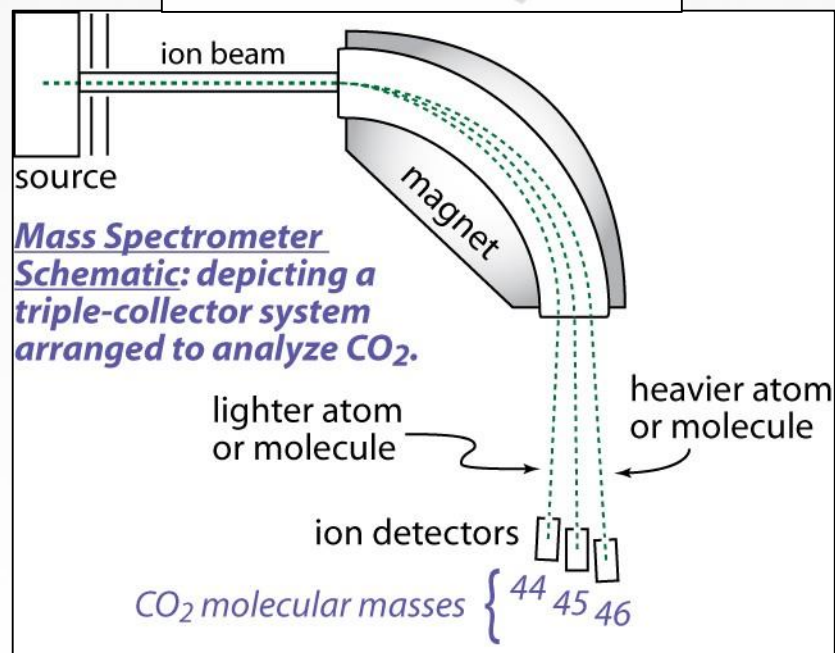
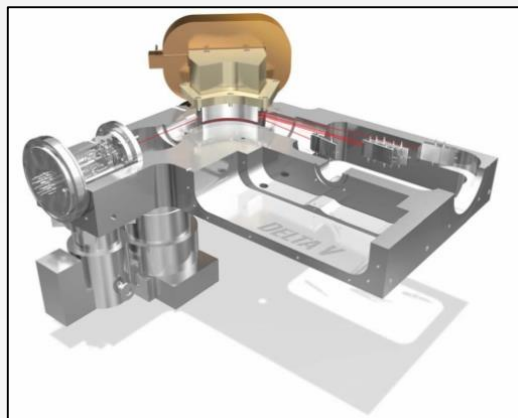

Méz

- C4-cukor tartalom (AOAC 998.12)
- C3/C4 – cukor teszt (AOAC 998.12 + LC/EA-IRMS)
- Földrajzi eredet

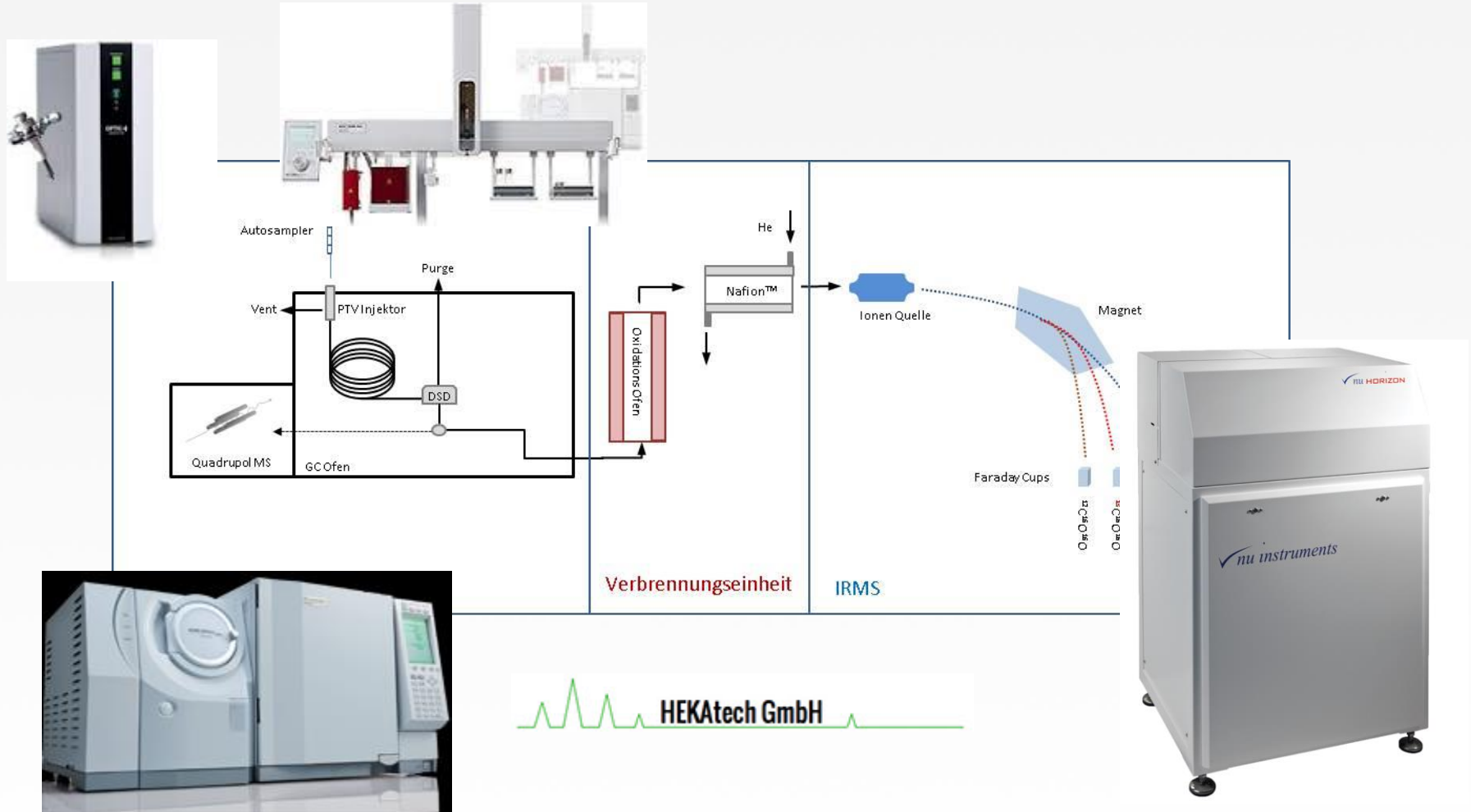
Izotópanalízis: EA/TCEA + IRMS

http://serc.carleton.edu/research_education/geochemsheets/techniques/gassourcemassspec.html

Thermo Scientific™ Flash™ 2000 Elemental Analyser connected to a
Thermo Scientific™ DELTA™ V Isotope Ratio Mass Spectrometer

GC-C/P-IRMS – komponens spezifikus

HEKAtch GmbH

Köszönöm a figyelmet!

Imprint Analyitcs GmbH

Werner von Siemens Straße 1

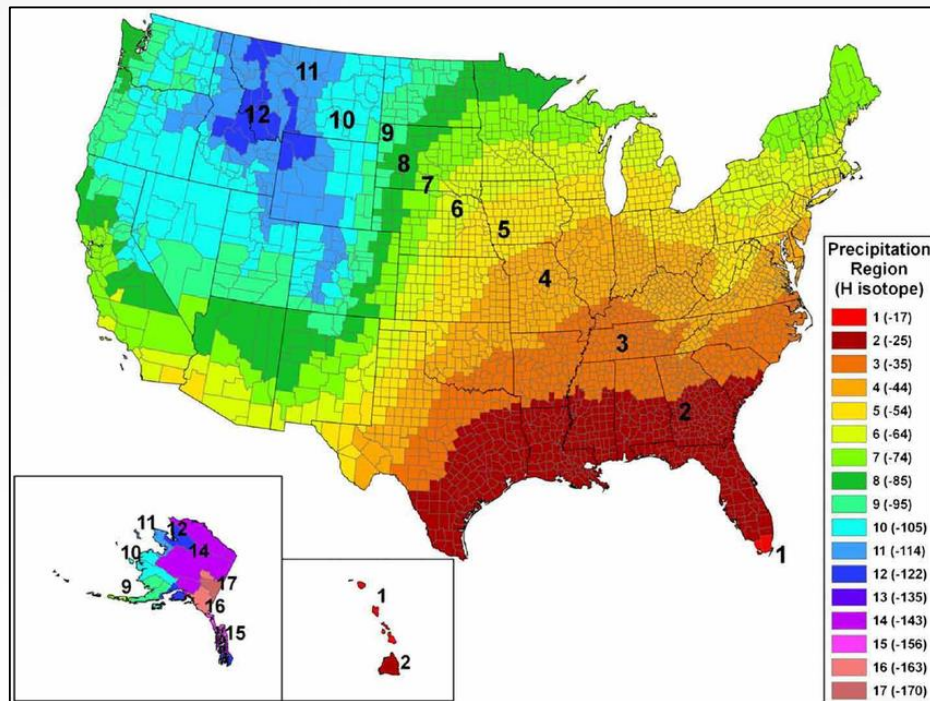
A-7343 Neutal

T: +43 5 9010 89061

E: horvath@imprint-analytics.at

www.imprint-analytics.at

A csapadék hidrogénizotóp-aránya

Hurley et al., 2010

